

Κυπριακό: το παιχνίδι παίχτηκε (τουλάχιστον για αυτό το γύρο) (Ηλεκτρονικό Άρθρο)

Ιστορικό σημείωμα

Αυτό το ηλεκτρονικό άρθρο δημοσιεύτηκε τον Απρίλη του 2017 στο blog [νεκατώματα](#).

Περιεχόμενο

Κυπριακό: το παιχνίδι παίχτηκε (τουλάχιστον για αυτό το γύρο)

Παρά το μπλοκάρισμα των συνομιλιών στο Μοντ Πελεράν το περασμένο φθινόπωρο, η διαδικασία επίλυσης του Κυπριακού κρατήθηκε ζωντανή, έστω με τραυματισμένη την ελπίδα, για εκείνο, βέβαια, το κομμάτι του πληθυσμού των Κυπρίων βόρεια και νότια της πράσινης γραμμής που θέλει την επανένωση της χώρας. Τότε είχα υποστηρίξει ότι όλα τα ενδεχόμενα παρέμεναν ανοιχτά και ότι δεν είχε τελειώσει τίποτε, ότι το παιχνίδι παίζεται ακόμη:

<http://rednotebook.gr/2016/12/pechnidi-pezete-akomi-gia-ti-diadikasia-irinefsis-stin-kipro-tou-grigori-io-annou/>. Οντως αμέσως μετά συμφωνήθηκε και ακολούθως συγκλήθηκε η διεθνής/πενταμερής διάσκεψη για την Κύπρο με όλα της τα θεαματικά παρελκόμενα. Συντηρήθηκε, έτσι, η πιθανότητα επίτευξης συμφωνίας ως προοπτική, παρά το ότι έγινε ξεκάθαρο ότι κανένας παίχτης, εσωτερικός ή εξωτερικός, δεν θεωρούσε επείγον το ζήτημα και δεν είχε διάθεση να πάρει πρωτοβουλίες που θα ενθάρρυναν ή θα πίεζαν και άλλους παίχτες να κινηθούν.

Εν τω μεταξύ η ένταση μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας αυξήθηκε περαιτέρω, οι δυνάμεις του στάτους κβο στην Κύπρο, τόσο βόρεια όσο και νότια, ύψωσαν την πίεσή τους στους δυο ηγέτες παράλληλα με αντίστοιχες δυνάμεις στις «μητέρες πατρίδες» τους, ενώ η διαμόρφωση του νέου γεωπολιτικού σκηνικού στην Ανατολική Μεσόγειο δεν έχει ακόμα ξεκαθαρίσει με τα νέα δεδομένα του Μπρέξιτ, της εκλογής Τραμπ και της επικράτησης Άσσαντ στη Συρία. Η αύξηση της έντασης μεταξύ Τουρκίας και Ευρωπαϊκής Ένωσης, αν και είναι σε μεγάλο βαθμό ρητορική και θεαματική, έχει και υλική υπόσταση και συνέπειες σε κοινωνικο-πολιτικό επίπεδο. Από τη μια, σηματοδοτεί το τέλος του προσανατολισμού της Τουρκίας προς μια ειδική σχέση συμμαχίας και συνεργασίας με την ΕΕ και την ενίσχυση της προσπάθειας για μια αυτόνομη περιφερειακή τουρκική πολιτική και διαπραγμάτευση με την ΕΕ επί ίσοις όροις. Από την άλλη, ενισχύει τη δεξιά μετατόπιση του όλου πολιτικού συστήματος με την ενίσχυση εθνικιστικών, μισαλλόδοξων και αυταρχικών τάσεων παντού.

Στην Κύπρο, παρά τη συνέχιση των προσπαθειών από το επαναπροσεγγιστικό και φιλειρηνικό κίνημα και παρά την αξιοπρεπέστατη στάση του ΑΚΕΛ τα τελευταία χρόνια, δεν έχει δημιουργηθεί μια ευρύτερη κοινωνική δυναμική που να ωθήσει τις εξελίξεις προς την κατεύθυνση της επανένωσης. Πρωτοβουλίες, όπως η δικοινοτική αντι-μιλιταριστική παρέμβαση μέσα στη νεκρή ζώνη, η δικοινοτική πορεία γυναικών στις 8 του Μάρτη και διάφορες άλλες δράσεις και πρωτοβουλίες από την ευρύτερη αριστερά και δυνάμεις της κοινωνίας των πολιτών, κράτησαν και κρατούν το νήμα του αγώνα, αλλά δεν φαίνεται να μπορούν να διαμορφώσουν ένα ιστορικό ρεύμα σύγκρουσης με το

στάτους κβο, ανάλογο με αυτό στην τ/κ κοινότητα την περίοδο 2002-2004. Η ευκολία με την οποία δαιμονοποιήθηκε ο Ακκιντζί στην ε/κ κοινότητα, για παράδειγμα, είναι ενδεικτική της συνέχισης της εθνικιστικής ηγεμονίας. Αντίστοιχα και στην τ/κ κοινότητα το βήμα λύσης που έγινε με την εκλογή Ακκιντζί το 2015 παρέμεινε μετέωρο, καθώς η επανένωση ως στόχος φαντάζει εξίσου ανέφικτη και δευτερεύουσα σήμερα στην τ/κ κοινότητα.

Η ψήφιση από την πλειοψηφία της Βουλής της τροπολογίας του ΕΛΑΜ για επιπλέον εορτασμό της συλλογής υπογραφών από την Εθναρχία το 1950 «υπέρ της Ένωσης» υπήρξε ιδιαίτερα σημαντική στη διασαφήνιση του ιδεολογικού πεδίου και των πολιτικών συσχετισμών εντός της Κύπρου σε σχέση με τις διακοινοτικές σχέσεις και την προοπτική της επανένωσης. Ανέδειξε πόσο αδιάτακτες είναι οι απορριπτικές δυνάμεις βόρεια και νότια της πράσινης γραμμής και πόσο εδραιωμένο είναι το εθνικιστικό κατεστημένο της διχοτόμησης και κυρίως ικανό να προκαλεί κοινωνικούς αυτοματισμούς κόντρα σε κάθε λογική. Σε πολιτικό επίπεδο ξεκαθάρισε την αδυναμία της κεντροδεξιάς να ξεπεράσει τις αυταρχικές και συντηρητικές της καταβολές και να αυτονομηθεί από την ακροδεξιά λογική που ορίζει το πλαίσιο στη διαχείριση του Κυπριακού. Ξεκαθάρισε, επίσης, και σε αριστερο-εθνικές δυνάμεις εντός και εκτός του ΑΚΕΛ που εκφράζονταν το προηγούμενο διάστημα άμεσα ή έμμεσα εχθρικά προς τη διαδικασία των συνομιλιών και την επανενωτική προοπτική, ποιος είναι «εκ φύσεως» το αφεντικό στον απορριπτικό χώρο.

Επιστρέφοντας στη μεγάλη γεωπολιτική εικόνα, είναι πλέον ξεκάθαρο ότι ήδη η επίλυση του Κυπριακού καθίσταται ελληνο-τουρκικό και ευρω-τουρκικό ζήτημα. Ο Αναστασιάδης φαίνεται πως έχει αποφασίσει ότι δεν μπορεί να προχωρήσει, παρόλο που δεν είναι ξεκάθαρο αν αυτό προκύπτει από την εκτίμησή του ότι δεν μπορεί να κερδίσει το δημοψήφισμα σήμερα, ή από την εκτίμησή του ότι μπορεί να κερδίσει περισσότερα αργότερα στο ρευστό σκηνικό που επικρατεί στην Ανατολική Μεσόγειο. Πάντως η ε/κ δεξιά έχει παράδοση στην ελλιπή κατανόηση των μεγεθών και των συνεπειών των πράξεων της. Αν δε, η απροθυμία του βασίζεται στην εκτίμηση ότι μπορεί να απεμπλακεί χωρίς κόστος από τη διαδικασία των συνομιλιών, ή ακόμα χειρότερα, αν ποντάρει σε τυχοδιωκτισμούς που οραματίζονται κύκλοι του ελληνικού κράτους σε σχέση με τις ΑΟΖ, τότε μάλλον θα εκπλαγεί οικτρά.

Εν πάση περιπτώσει, η Τουρκία δεν πρόκειται να μετακινηθεί ουσιαστικά, όσον αφορά τον συσχετισμό, από το σημείο στο οποίο μετακινήθηκε το 2003-2004. Δεν αναμένει κανένας στη διεθνή κοινότητα ότι η Τουρκία θα πάψει να έχει ειδική σχέση με την Κύπρο, όπως έχει και η Ελλάδα, μετά τη λύση του Κυπριακού. Το ότι η ε/κ ηγεσία συνεχίζει να καλλιεργεί και να ανέχεται την αναπαραγωγή ψευδαισθήσεων και προσδοκιών σε σχέση με την ασφάλεια, τις εγγυήσεις και την εφαρμογή της λύσης από την Τουρκία, τη στιγμή που δεν πράττει τα στοιχειώδη για την ενημέρωση του λαού σε σχέση με την έννοια της πολιτικής ισότητας, του διαμοιρασμού εξουσίας και τη συμβιβαστική λογική πάνω στην οποία θα βασίζεται η ρύθμιση του περιουσιακού, είναι δείγμα μιας γενικότερης διστακτικότητας που θυμίζει την περίοδο του σχεδίου Ανάν. Προς το παρόν και η Τουρκία και η τ/κ πλευρά κρατούν μια διστακτική στάση ως προς το αν είναι διατεθειμένες να προχωρήσουν σε έναν τελικό συμβιβασμό. Όμως, αν τελικά το κάνουν, θα ξεγυμνώσουν την Ελλάδα και την ε/κ πλευρά με ανάλογο τρόπο, όπως το 2004.

Όπως και να έχει φαίνεται ότι το Κυπριακό, με επίσημα διακηρυγμένο ναυάγιο ή και χωρίς, με την ευθύνη να την φορτώνεται η ε/κ πλευρά ή και από κοινού, μπαίνει στον πάγο μέχρι τα μέσα του 2018. Μέχρι τότε, οι δυο διαστάσεις που ήδη διαφάνηκαν, ο ελληνο-τουρκικός ανταγωνισμός για τα ενεργειακά και ο ευρω-τουρκικός για τη ρύθμιση του είδους της σχέσης ΕΕ-Τουρκίας το επόμενο διάστημα θα έχουν καταστεί κυρίαρχες. Το πώς η βόρεια Κύπρος θα γίνει τουρκική ή ευρωπαϊκή περιφέρεια, με ποιες νομικές ρυθμίσεις και με ποιο ιδιόμορφο καθεστώς θα διοικείται, θα είναι δευτερεύον και εν πάση περιπτώσει κάτι για το οποίο οι ε/κ δεν θα έχουν ουσιαστικό λόγο, ρόλο και επιρροή. Η διζωνική ομοσπονδία, ήδη υπό αμφισβήτηση από το 2004, θα έχει ενταφιαστεί οριστικά, ανοίγοντας τον δρόμο σε διχοτομικές λογικές, καλής γειτονίας κρατών στην καλύτερη περίπτωση, ή

στρατιωτικής έντασης υποστηριζόμενες από εθνικιστικές εξάρσεις στη χειρότερη.

Κανείς δεν μπορεί, βέβαια, να προβλέψει το μέλλον και στην πολιτική είναι πάντοτε εφικτές οι ανατροπές – όμως η ιστορία και οι δομικές συνθήκες θέτουν το πλαίσιο και τις παραμέτρους των δυνητικών εξελίξεων. Και η κυπριακή αριστερά, ως ο φορέας του ορθολογισμού και της επανένωσης, οφείλει όχι μόνο να δει κατάματα το πού κινούμαστε αλλά και να παρέμβει δυναμικά και δικοινοτικά, ερχόμενη σε σύγκρουση όχι μόνο με τις δυνάμεις της διχοτόμησης αλλά και με δικές της αφετηρίες και καταβολές εθνικής ενότητας. Η ετοιμότητα, άλλωστε, να αντιπαρατεθεί κανείς και με τις δικές του παραδοχές και βεβαιότητες είναι προϋπόθεση της ρήξης που απαιτείται για τη δημιουργία ενός νέου υποδείγματος αντίληψης και πολιτικής και συνεπακόλουθα πραγματικότητας.

Γρηγόρης Ιωάννου

30/3/2017, αρχική δημοσίευση στο Pass-world

<http://pass-world.gr/kypriako-to-paixnidi-paixtike-toulaxiston-gia-auton-ton-gyro/>

[Χρειάζεται Τούρκικη Μετάφραση](#), [Χρειάζεται Αγγλική Μετάφραση](#), [νεκατώματα \(Ιστοσελίδα\)](#), [Ηλεκτρονικά Άρθρα](#), [Δεκαετία 2010-2019](#), [2017](#), [Απροσδιόριστη Τοποθεσία](#)

From:

<https://www.movementsarchive.org/> - **Κυπριακό Κινηματικό Αρχείο**

Cyprus Movements Archive

Kıbrıs Sosyal Hareket Arşivi

Permanent link:

<https://www.movementsarchive.org/doku.php?id=el:digital:nekatomata:cyprob>

Last update: **2025/07/15 13:46**

